

ԵՐԿԱՆԴ ԱԶՍՏՅԱԼ

Գեորգյե, ԱՄՆ

Առաջին աշխարհամարտի ավարտին Մ. Նահանգների նախագահ Կուրտ Ուիլսոնն առաջ էր փառել խաղաղության մի ծրագիր...

Միայն դառնակից Թուրքիան մինչև օրս սառածառու է Սեւի համախառնիչով ամեն անգամ...

Ունայլ էջերի համար, նախագահ Մակրոնը զննար հակառակ ուղղությամբ նշելով...

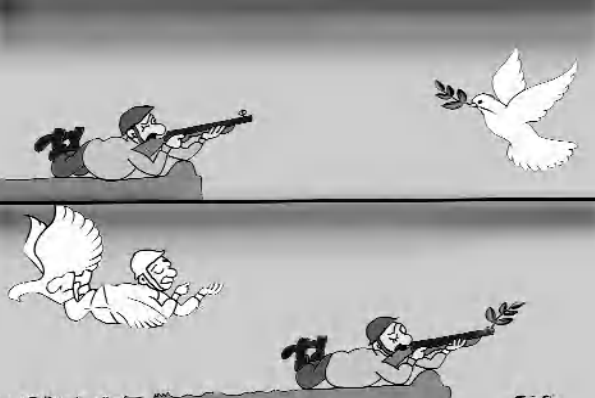
ՀՈՎԻԿ ԱՅՅԱՆ

Իչակին ձախ ունըը բարձրացրել է վերել

Հայաստանում հնդկական կինոյի սիրահարները լուրջ են: Հենց սիրահարները, ոչ թե նայողները: Միտք են լուրջ եղել: Ավելին, հնդկ դերասանները մեր երկրում...

Պատերազմը, որ վերջ չսվեց Պատերազմներին

խության մթնոլորտն ավելի ֆան զգալի էր այնտեղ՝ երկու խմբի բաժանելով հավաքված առաջնորդներին:



վերջ էր, երբ 1878-ի բեռլինյան դաշմանագրով ամրագրված բարեփոխումներն Արեւմտյան Հայաստանի նահանգներում սկսել էին գործադրվել:

(Փարիզի արեւմտյան արվարձաններից) թաղված Պատերազմի ամերիկացի զոհերի հիշատակին, դրանով իր հերթին...

Բայց ի հեռուկա ցեղասպանության եւ մարդկային անասելի զոհերի, հայերս կարողացան գորահավաքի ենթարկել մեր ուժերը...

Մահացավ հայագետ Ռոբերտ Թոմսոնը



Բրիտանացի ծանաչված հայագետ Ռոբերտ Վիլիամ Թոմսոնը, որ արժեքավոր ուսումնասիրություններով, թարգմանություններով նշանակալի ներդրում ունի հայագիտության զարգացման մեջ...

Մասանված ելույթները հուզիչ էին, տնայականությունները՝ հիշարժան: Խաղաղության ուղեբերներ հնչեցին բոլորի շքերհից:

ԳՈՐԶՐ ԲՈՏՈՅԱԼ

Մոսկվայում «Ազգ»-ի հասուկ բրթակից

Պետերբուրգաբնակ մեր հայրենակից, ճանաչված հասարակական գործիչ և բարերար Գրայա Պողոսյանի մահացումը...

որն ուղղված է Հայրենական մեծ ռազմաքաղաքական հերոսների մասին...

Ռուսաստան» խմբակցության անդամ Օլգա Տիմոֆեևան մեզ ներկայացրեց...

մերի նրա սենյակում առաջին անգամ, որը նա կյանքի է կոչել մեծագույն սիրով...

ավարտին «Արիության եւ մարտասիրության համար» մեդալով...

Յուզահանդես՝ ՌԴ Պետդումայի ժողովում. ճանաչված բարերարի նոր նախաձեռնությունը

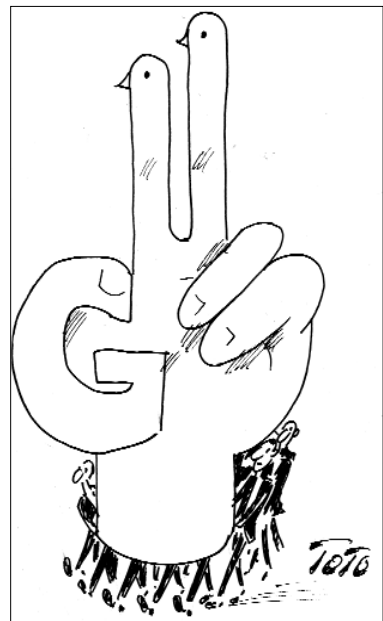


ժամանակ մեզ գտնվող Լենինգրադի բնակիչներ, հոգեւորականներ և լրագրողներ: Բացման արարողությանը ներկա էին նաև...

խաղաղի առաջին տեղակալ Վլադիմիր Բորսկոն մեզ, որ շնորհիվ Հայաստանի հասարակության մի սքվար...

ցել են բնակչության եւ ղեկավար գործիչների ջերմ վերաբերմամբ, մեզ մեծապես և անուշաբեր ընդունել են...

մամբ, ձեռնամուխ կլինի հերթական բարձունքի նվաճմանը: Ուզում են մորից հիշեցնել, որ նա արդեն երկար տարիներ հայրենական բարեկամության եւ...



Ես չգիտեմ, թե ընտրությունների մասնակից 11 ուժերը կլինեն արդյոք անկեղծ, ասելով, թե որն է ինչ նպատակով է ուզում մտնել...

G-11

խորհրդարան: Օրինակ՝ ԶԴ-ն կունենա՞ր այնքան «դուխ», որ Հայաստանում մնացած ժողովրդին հավաքի Հանրապետության հրատարակում ու ասի՝ սիրելի ազգ, մենք ուզում ենք մտնել խորհրդարան, որդեսուհի Նիկոլ Փաշինյանը դառնա վարչապետ: Միայն այդ դեպքում, որից նպատակ չունենք, ծրագիր էլ, ռազմավարություն էլ: Կամ ԲՀԿ-ն կզգնի՞ արդյոք հզորություն, որ հավաքի ամբողջ ժողովրդին Գագիկ Օտոնովյանի գործարաններից եւ հիմնարկներից ու ասի. սիրելի ժողովուրդ, մենք ուզում ենք խորհրդարան մտնել, քանի որ Գագիկ Օտոնովյանն է այդպես ուզում: Չուրս այդ դեպքում, որից նպատակ չունենք, ծրագիր էլ, ռազմավարություն էլ, առհասարակ մենք այնպիսի կուսակցություն ենք, որ միտք անում ենք այն, ինչ ասում է դարձնում Օտոնովյանը: Իսկ Սասնա Շուշերը, կունենամք այն գեները, մերը, ժողովուրդ, համարձակությունը, որ ամբողջ ժողովրդին մի սենյակում գերի վերցնեն ու ասեն. սիրելիներս, մենք իրականում ուզում ենք մտնել խորհրդարան, քանի որ երազում ենք Հայաստանում Նյուրմբերգյան դատարանություն սկսել, մենք էլ դառնանք երկրակալ ասեմբլեալ ու Աստու գործը մեր վրա վերցրած՝ սրանց նրան դատարանում կարող ենք կայացնենք: Կամ Լուսավոր Հայաստանը կասի՞ արդյոք, որ սիրելի ժողովուրդ, իրականում մենք չէինք մասնակցի ընտրություններին, եթե Նիկոլ Փաշինյանին ընդդիմություն մեզ չլինի: Ու...

մանի որ ՀՀԿ-ն չնայած գահընկեց է եղել, բայց դեռ սարսափելի է, որոշվել է, որ մենք ենք լինելու ընդդիմությունը: Ի դեպ, ՀՀԿ-ն: Ես հասկանում եմ, որ ընտրություններում միտք հաղթելուց հետո առավելագույն հետաքրքրված է գոնե մեկ անգամ զգալ դատարանի համը, բայց միթե դատարանը կարող է ձգտում լինել եւ կա՞րողիք ձեռք գուցա կունենա մեկը, որը վստահ է, որ հաղթելու է: Իմիջիայլուց, վերջին տարիներում երկրի իշխանության համար... 5 հոգով խորհրդարան մտնելը հաղթանակ է: Լավ, իսկ Դաւենակցությունը: Հասկացանք, որ դարձից ավել մեր կողմին ֆայլում է, բայց հասկանալի չէ, որ եթե հիմնավորությունը ֆաղափական կատարվի լինի, ապա մենք հիմա Հայ դատի գրասենյակ չէինք ունենա, քանի որ հանգիստ թյու կլինի մեր կամը, վանի կամ...

Մուշի, Մուշի կամ Կարսի... Մենք, մկաթի ունեն այս անունով կուսակցությունների դաժնիք, կլինենք անկեղծ ու կիսաբարձր, որ սիրելի ժողովուրդ, մենք կանք, քանի որ Նիկոլ Փաշինյանը մեզ չեստակ ու հիմա մեծ հույս ունենք, որ դո՞ւք մեզ կեսունեք, բայց եթե մոլորակ չեստակ, մեզ այնքան տեսողներ կան, մասնավորապես դեմոկրատական արեւմուտքում...

Եւ վերջապես, ինչո՞ւ, ՕԵԿ: Այսինքն, ընտրությունների մյուս մասնակիցներն էլ հավանաբար ուզում են, որ Հայաստանի ԶԱՂԱՔՅՈՒ ՈՐՈՇՄԱՄԲ ունենանք ԶՐԻՍՏՈՆԵԱ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴՈՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆԵՐԱՅ: Ասում են՝ հաճելի է լսել սույնը, երբ գիտես ճանաչությունը: Ձեզ հաճելի օրեր են մաղթում: Չվախենա՞ք: ԿՈՒՄԿ ԱՅՅԱՆ

Ադրբեջանում ԱՄՆ-ի դեստամասումը հաղորդել է, որ նոյեմբերի 13-ից մինչև 16-ը Քափուան, Թբիլիսիում և Երևանում են եղել ԱՄՆ մեծտարածությունների և գանձադիտարանի մի խումբ փորձագետներ, որոնք ստեղծում էր Կասպյան անձանցի և գործարար քաղաքների ներկայացուցիչների հետ բանակցություններ են վարել՝ «նպատակ ունենալով կառավարություններին դարձնել Իրանի դեմ աներկյան դատաբանության և հաղորդակցությունների վերաբերյալ ԱՄՆ-ի նպատակներին ամենաբարձր հարցերի դասավանդումը»: Ըստ որում, դեստամասումը մանրամասնել է, որ սվյալ այցելությունը վերջինն էր ծագվող համայնքի հանդիմանումներից: Այդ բանակցությունների մանրամասնությունները եւ արդյունքները չեն հրատարակվել:

Ավելի վաղ՝ սեպտեմբերին, Քափուան անցկացվել էր Միջազգային ընթերցման խորհրդի համաժողով Ադրբեջանի սննտաբանական բարեփոխումների վերաբերյալ և հաղորդակցությունների կենտրոնի համագործակցությամբ: Համաժողովի աշխատանքներն իրականացվել էին աներկյան շուկայի բան ընկերություններ և մեծտարածությունների սննտական հարցերի գծով ներկայացուցիչներ: Համաժողովը ժամանակին հիմնել է ԱՄՆ նախկին նախագահ Դուայթ Դեվիդ Էյզենհաուերը: Դրա հիմնական նպատակը աներկյան ընկերությունների գործունեության ընդլայնումն է արտասահմանյան շուկաներում: Սեպտեմբերյան համաժողովում հայտարարվել էր, որ ԱՄՆ կառավարությունը մտադիր է ջանքեր գործադրել՝ Ադրբեջանի զարգացող սննտային օժանդակելու նպատակով:

Սակայն արժե հանգամանորեն անդրադառնալ ԱՄՆ նախագահի ազգային անվտանգության գծով օգնական Ջոն Բոլտոնի արածածառչանային այցին: Նա ասել է, որ «Իրանի կառավարությունը ռեալ ճնշման սակ է: Մենք մտադիր ենք շատ ուժգին ճնշել նրան, ինչպես ասում են բրիտանացիները՝ սեղմել կիսրոնի լից, մինչև կործանվի դուրս թռչնի»: Նա ընդգծել է, որ ԱՄՆ-ը մտադիր է ուժեղացնել դատաբանության կասարան վերահսկումը: Ինչպես գրում է աներկյան EurasiaNet հրատարակությունը, դա նշանակում է հետեւյալը. «ԱՄՆ վարչակազմը, որը մինչև վերջերս առանձնակի ուժադրություն չէր դարձրել Անդրկովկասին, հիմա փորձում է այդ սարածառչանի երկրները բերել խախտված հավասարակշռության գոտի եւ նրանց դնել մուրճի ու գնդանի միջեւ»:

Եվ սա այն դայմաններում, երբ Ադրբեջանում, Վրաստանում և Հայաստանում այժմ չկան նույնիսկ աներկյան դեստամասներ: Նեւեմ, որ ԱՄՆ իշխանությունները ժամանակավորապես 180 օրով իրանական նավթի ներմուծման բացառություն են արել ութ երկրների՝ Չինաստանի, Հնդկաստանի, Հունաստանի, Իսպանիայի, Թուրքիայի, Տայվանի, Ճապոնիայի եւ Հարավային Կորեայի համար: Սակայն այդ ցուցակում չկան Անդրկովկասի երկրները: Երբեք է, Վաշինգտոնը դատաբանության գնակից հանել է ադրբեջանական խողովակաշարի նախագիծը, որով «Շահ-Ղենիզ» համալայրի գազը Թուրքիայով մեծ է հասցվել Եվրոպա: Ըստ որում, Բոլտոնը ուկրաինացիներին խորհուրդ է սվել զսնել ռուսական գազի մասակարարման այլընտրանքային փնտրության առնելով Ադրբեջանից բնական գազի եւ ԱՄՆ-ից հեղուկ գազի մասակարարումների հնարավորությունները:

Այրուհանդերձ, ինչպես զսնում է «Գրեյնֆորմ» լրատվական-վերլուծական գործակալության գլխավոր խմբագիրը, Վաշինգտոնը կարող է Քափուան դեմ սանձազերծել անուղղակի սննտական դատաբանություն: Այս կադակցությամբ Eurasianet-ը հիշեցնում է, որ Ադրբեջանի Իրանի հետ ունի Կասպից ծովում նավթի ու գազի մի փանի հանավայրերի

համաեղ ցահագործման դայմանագիր: Բայց խնդիրը հետեւյալն է. այդ ռեսուրսների մշակումը փչ հավակնական է թվում: Բախի վիճակը բարդանում է նաեւ նրանով, որ նա Իրանից բնական գազ է ներմուծում Նախիջեանի ներքին սղառման համար: 2010 թվականին ադրբեջանցիները Անկարայի հետ ստորագրեցին համաձայնագիր Թուրքիայից դեղի Նախիջեան խողովակաշարի կառուցման վերաբերյալ, սակայն խողովակաշարը մինչև օրս չի անցկացվել, եւ Նախիջեանն անմիջականորեն կախման մեջ է իրանական գազի ներմուծումից:

Բացի դրանից, վերջին տարիներին սարանցիկ ճանադարհով Իրանից Ադրբեջան է ներկրվել թուրքական գազ, որն անհրաժեշտ է ներքին սղառման եւ Վրաստանի հանդեղ Քափուան դատաբանությունների կասարան համար: Ենթադրվում է, որ Վրաստան այս տարի կներմուծի մոտ 2,7 մլրդ խորանարդ մետր ադրբեջանական գազ: Այնպես որ բարդ իրավիճակում է հայտնվում նաեւ Թբիլի-

սումներից եւ Իրանին էլեկտրակառության մասակարարումից, կրճատել Թեհրանի հետ կասարվող ադրանբառչանառությունը եւ մոռանալ իրանական սարածիր սարանցման համար օգտագործելու մտքից: Վաշինգտոնը Ադրբեջանին, Վրաստանին եւ Հայաստանին ինչո՞վ կհասուցի այդ ցավագին կորուստները եւ նա մտադիր է արդյո՞ք նրանց փոխհասուցում սալ, երբ լուծում է Իրանին ծնկի բերելու խնդիրը:

Ամեն ինչ կախված է աներկյացի նախկին դիվանագետ եւ ԱՄՆ դեստամասնամեծի դատաբանության համակարգող Դեվիդ Ֆրիդի հետեւյալ հարցի դատասխանից. «Իրանի դեմ դատաբանության գործադրումը արժե՞ արդյո՞ք դիտարկել միայն որդես Թեհրանի անձնատուրությունը սենեղու եւ նրան միջուկային ծագրին առնելով նոր բանակցությունների դրդելու Վաշինգտոնի ցանկությունը: Թե՞ Վաշինգտոնի ոչ դատաբանական նպատակը այնուամենայնիվ վարչակարգի փոփոխումն է այդ երկրում սղղակական լար-

Պատմում են, որ երբ Բրոնզի նամակը հայտնի է դարձել լայն հանրությանը, Իրանի աղագա վարչադես Մոհամեդ Մոսաադիլը արտասվել է խորհրդարանում՝ այն ժամանակվա վարչադես Իրանին Հախմիի կառավարությանը կոսանբելով այն բանում, որ նա ընդունել է Իրանի ինֆոլիսանությունը հարցականի սակ դնող նամակը: Ինչպես ժամանակին ասել է Ռուսաստանի իսլամական կոմիսիի նախագահ Դեյվիդ Ջեմալը, եթե Իրանում խաղարկվի ադրբեջանական խաղաքարը իրանական վարչակարգի եւ Ադրբեջանի դեմ ուղղված սարատեսակ մեբենայությունների միջոցով, աղա այդ նախագծի իրականացումը առաջին հերթին կհարվածեր Քափուան, փանի որ հենց թավրիզիները կզան եւ իրենց կմիացնեն Քափուան, այլ ոչ թե հակառակը:

Նման սցենարի դեղմում միանգամայն ուրիշ հեռանկարով է երեւում Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորումը: Ադրբեջանական որոշ փորձագետներ զսնում են, որ Քափուան սղղակա-

Անդրկովկասը մուրճի եւ գնդանի միջեւ

Իրանի դեմ կգործադրվի՞ արդյո՞ք հարավկովկասյան սցենարը



կլինի միանալ հակաիրանական դատաբանությանը: Սակայն, ինչպես զսնում է Ադրբեջանում աշխատող Միջազգային ճգնաժամային խմբի վերլուծաբան Ջուսր Շիրեղը, անհրաժեշտ է, որ սկզբում Վաշինգտոնը առավել ակտիվ դեր խաղա Լեռնային Ղարաբաղի դատաբանության հետ գոյություն ունեցող հակամարտության լուծման մեջ: Բայց աներկյացիներն ունեն արդյո՞ք նման ծագրի եւ ցանկություն:

Ամեն դեղմում աներկյա-իրանական հարաբերությունները դառնում են Մերձավոր ու Միջին Արեւելիքի եւ Անդրկովկասի աշխարհադադակառության ծանրության կենտրոնը: Դրանք ուղեկցվում են մի ցարք անդրկովկասյան գործունեություններ, թեւեւ ենթադրվում է, որ Վաշինգտոնը այդ հարաբերությունների հարցում ուղղաձիգ կերթով չի գործի: Նա եբեցր դնում է մի ցարք փոքր ճակատների, դատաբանությանը նեծիմի վրա, սեղծում է սարածառչանի երկրների ցահերին դիտչող զանազան ալեկոծումներ: Այդ ամենը դառնում է նոր իրադրության ցաս կարեւոր դրեւուրումը:



Հիմա ցաս բան կախված է նրանից, թե Քափուան, Թբիլիսիի եւ Երևանի դեկավարները որքանով ճիշտ կընկալեն սեղծվող իրավիճակը եւ դա կհամարեն՞ արդյո՞ք երկարաժամկետ գործոն: Հնարավոր

սին, որը, սեղացի որոշ փորձագետների խոսքերով, հայտարարում է, որ իր գլխավոր առեւտրատեսակական գործընկերներն են ԱՄՆ-ը եւ մյուս արեւմտյան երկրները, բայց իրականում ամեն ինչ սուօրինում են Ռուսաստանը, Իրանը եւ Թուրքիան:

Կովկասի եւ Մերձավոր Արեւելիքի հարցերի փորձագետ Ստանիսլավ Տարասովը նշում է, որ Վրաստանը սղղակաբ կլինի հրաժարվել սարանցիկ միջանցի նախագծից, որը Սեւ ծովը միացնում է Պարսից ծոցին եւ Հնդկական օվկիանոսին՝ Ադրբեջանի, Թուրքիայի եւ Իրանի մասնակցությամբ: Հարկ կլինի նաեւ հրաժարվել Լանչխուսիի քաղաքի Սուդաս գյուղում իրանական Geopars ընկերության կողմից Վրաստանում առաջին նավթալեռամշակման համալիրի կառուցումից, գրվել Իրանի հետ կասարվող ադրանբառչանառությունից, որը 2017 թվականին հասել էր գրեթե 200 մլն դոլարի: Հարկ կլինի նաեւ կորցնել վրացական փոխարածմիջոցների համար գնված իրանական վառելիքի 70 տոկոսանոց զեղչից եւ այլն: Վրաստանի սննտությունը կդիմանա՞ արդյո՞ք այդ հարվածին:

Ինչ վերաբերում է Երևանին, որին ավելի վաղ ԱՄՆ դեստամասնամեծի նախագրուցաբել էր, որ հայաստանցի գործարարները իրանական կազմակերպությունների հետ գործարարությամբ զբաղվելուց առաջ մեծ է խորհրդակցեմ աներկյան դեստամասան հետ, հակաիրանական դատաբանությանը միանալու դեղմում Հայաստանը սղղակաբ կլինի հրաժարվել իրանական գազի ներկ-

վածության սրման միջոցով»: Ինչ կդասաի, եթե, ինչպես վերջերս գրեց ադրբեջանական Haqqin.az հարթակը, Ադրբեջանը Իրանում գործի դնի հարավկովկասյան սցենարը:

Իրանի փաղափագե, Մերձավոր Արեւելիքի ինստիտուտի դոկտոր Գադիր Գուկարիանը, ում վկայակոչում է հրատարակությունը, զսնում է, որ «ԱՄՆ-ը Իրանի դեմ արդեն երկուրդ ճակատ է բացել՝ օգտագործելով ներքին անջատականությունը եւ մեծ հավանականությամբ կարելի է ենթադրել, որ նախագահ Դոնալդ Թրամփի նպատակը ոչ թե վարչակարգի փոփոխումն է, այլ մասնատումը, Իրանի բաժանումը ԱՄՆ-ի վերահսկողությամբ ենթակա մի փանի էթնիկական սուբյեկտների»: Այս կադակցությամբ դատաբանական չէ, որ Թեհրանում վերհիշել են, թե ինչպես 1945 թվականին ԱՄՆ դեստամասնամեծի սղղակալ Ջեյմս Բրոնզը առաջին անգամ ներկայացրեց Իրանը յոթ ինֆուրուպի մեթոդությունների սրհելու նախագիծ:

Ե, որ երբ համարադեսությունները դա համարեն կարճաժամկետ վայրկեւում, որի նպատակը Թեհրանին նոր միջուկային համաձայնագրի կնքմանը դրդելն է, որ խոսքը լոկ Վաշինգտոնի թիրախային փաղափագ մանեւրների մասին է եւ ԱՄՆ-ի սեղեկասվական-փաղափագական գործողությունների մասին: Դրա հետ մեկեղ, Իրանի հետ կադակաբ եւ թերեւս հենց Իրանում սեղի ունեցող իրադարձությունների իրական զարգացումը Քափուան, Թբիլիսիին եւ Երևանին կդրդեն փնտրել հնարավորություններ ընդդեմ նրա դատաբանությանը:

Անվիճելի է այն, որ աշխարհադադակառական վերակառուցումը սկսում է սեղաբարձվել Մերձավոր Արեւելիքի դեղի Անդրկովկաս, որը հայտնվում է ԱՄՆ-ի ճնշման սակ եւ ներհաբում ընդիուղ Աֆղանստան ձգվող լարվածության աղեղի մեջ: Երբեք է, Վաշինգտոնի սղատելիքները կարող են եւ չարդարանալ: Այդ դեղմում ո՞վ կարգուկանոն կհասասի հակասարակոշությունից դուրս բերված սարածառչանում: **Պ.Բ.**

Մեւ ուրբաթ. առցանց գնումներ եւ իրական անակնկալներ ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ի եւ «Գլոբբինգ»-ի սղասարկման կենսրոններում

Աւելարհի գրեթե բոլոր անկումներում առցանց առեւտրի առավելություններից օգտվող միլիոնավոր մարդիկ սեփական փորձից զիջելու, որ Մեւ ուրբաթն իրականացնող կազմակերպության համար, հասկանալի է, որ այն լի է իրականացնողներով: Հայաստանն այս առումով եւս բացառություն չէ:



ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ի Մալաթիա 86/1 հասցեում սեղակալված սղասարկման կենսրոնում այսօր կայացած մամուլի ասուլիսով մեկնարկել է ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ի, ՍոբիԴրամի եւ «Գլոբբինգ»-ի համատեղ նորարարական նախագիծը, որի նպատակն է «Գլոբբինգ»-ի ծառայություններն առավել հասանելի ու հարմարավետ դարձնելն առցանց առեւտրից օգտվողների համար: Առաջարկը հասանելի է բջջային կադրից օգտվող բոլոր բաժանորդների համար՝ ՍոբիԴրամ հավելվածի միջոցով, որտեղ արդեն հասանելի են «Գլոբբինգ»-ի ծառայությունները: Իսկ բջջային կադրից օգտվող բոլոր բաժանորդներին կընձեռվեն հավելյալ հնարավորություններ՝ առաջին անգամ «Գլոբբինգ»-ի ծառայություններից օգտվելու դեպքում, մասնավորապես «Y» սակագնային իրանի ներառումներից օգտվելու հնարավորություն:

Բենց հաշվին՝ հաջորդ լուսավորչների համար, եթե ծանոցը ստանալու համար վճարումը կատարելու ՍոբիԴրամ բջջային հավելվածով: Իսկ եթե «Գլոբբինգ»-ի ծառայությունից դեռեւս չօգտված ֆաղագիտները գրանցվեն մինչեւ 2018թ. դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ, ապա նրանք բոլորը, առաջին անգամ գնում կատարելով, 30 օր կկարողանան օգտվել ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ի «Y» սակագնային իրանից, այսինքն՝ կունենան անսահմանափակ ինստեքստներ՝ Viber, WhatsApp, Messenger, Zangi, Telegram հավելվածներով սփռվելու, 5 ԳԲ ինստեքստ, ինչպես նաեւ կունենան ձայնային եւ SMS ծառայություններից օգտվելու հնարավորություն, ինչը բացառում է հասկանալի բջջայինով առցանց գնումներ ու վճարումներ կատարելու համար»:

Ուլիք Յիրիկյանը նաեւ տեղեկացրել է, որ այսուհետք երեսնամյա ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ի Մալաթիա 86/1 եւ Կադանում՝ Հահունյան 11/38 սղասարկման կենսրոններում կգործեն «Գլոբբինգ»-ի արագ սղասարկման կենտրոններ: Ի դեպ, ՍոբիԴրամի միջոցով «Գլոբբինգ»-ի հաշվի համարումը կատարվում է առանց միջնորդավճարի: «Գլոբբինգ»-ի հիմնադիր Տեոդոսի Ռաֆիկ Չարությունյանը, խոսելով ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ի ու ՍոբիԴրամի հետ համագործակցության մասին, մասնավորապես նշել է. «ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ի հետ «Գլոբբինգ»-ի համագործակցությունը չէր կարող առավել ճշգրիտ ժամանակահատվածում սկիզբ առնել, քան ինչքան, երբ արդեն իսկ այսօրվանից ողջ աշխարհում սկսվում է սարվա մեծագույն զեղչերի ելքանքը՝ Մեւ ուրբաթը: Սա բացառիկ հնարավորություն է գրանցվելու «Գլոբբինգ»-ում եւ ՍոբիԴրամում, եւ ստանալ 4000 դրամ, դառնալ միջազգային գնորդ, օգտվել բացառիկ զեղչերից, եւ մեկ ամիս օգտվել ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ի «Y» սակագնային իրանից»: Հասկանալի է, որ այս համագործակցության համար, քանի որ ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ը սոցիալական բարձր զարգացած միջավայրում մեծապես զարգացող ընկերություններից է եւ այստեղ մեր երկրի ընկերությունների բարձրագույն արժանատիությունները, արժեքներն ու նպատակները լիովին համընկնում են»:

Համատեղ առաջարկը ներկայացնելու ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ի գլխավոր սնուցող Ռուբեն Յիրիկյանը, մասնավորապես նշել է, որ բջջային հավելվածները առօրյա կյանքի մաս են՝ ներառյալ անձնական շուկայում, վճարումների եւ գնումների կատարումը, եւ այլն: «Արդեն մի քանի արհեստագործող առցանց վճարումների ՍոբիԴրամ համակարգը, որի ծառայություններն անընդհատ ավելանում են, ու նաեւ մեր գործընկեր «Գլոբբինգ»-ի հետ համատեղ այս առաջարկը հաճելի ու ամենակարեւորը՝ օգտակար կլինեն բնակչության համար: Այսպես, «Գլոբբինգ»-ից արդեն իսկ օգտվող մարդիկ՝ մինչեւ ս.թ. դեկտեմբերի 31-ն առցանց գնում կատարելու, հաջորդ լուսավորչի համար կատարված 4000 դրամ «Գլոբբինգ»-ի

ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ. իրականացված խաղարկության արդյունքում հաջողակ է դարձել 18 գնորդ

3 ամսումեւէնսա եւ 15 ամսաբժնու

ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ը հերթական անակնկալ է մատուցել իր հաճախորդներին: 18 հոգու համար բաժանված գնումը դարձել է նաեւ խաղարկությանը հաջողակ առիթ: Նրանցից 15-ը դարձել է «Honor 9 Lite» սմարթֆոնի, իսկ երեքը՝ «Kia Rio X-line» մակնիշի ավտոմեքենայի սեփականատեր: Հաջողակ գնորդներն անակնկալ մղվելուց ստացել են ընկերության գլխամասային գրասենյակում կազմակերպված՝ հանդիսավոր արարողության ընթացքում: Ընկերության գլխավոր սնուցող Ռուբեն Յիրիկյանը հանձնել է խաղարկված սմարթֆոններն ու ավտոմեքենաների բանալիները:

«Իրականացված խաղարկությունը հաճելի անակնկալի հնարավորություն է ընձեռել ոչ միայն մեր բաժանորդներին, այլեւ ցանկացած գնորդի, ով օգտվել է մեր սղասարկման կենսրոններում իրականացված վաճառքից: Հասարակության լայն շրջանակներին օգտակար լինելու մտեցումը բխում է մեր ընտրած ռազմավարությունից: Դա վերաբերում է ոչ միայն սոցիալական ուղղվածության ծրագրերի իրականացմանը, այլեւ սղասարկման ոլորտում առաջարկվող ծառայություններին: Ընդհանուրով եւս հաջողակ խաղարկություն է ընդհանրապես հայտնում՝ մեր ծառայություններից օգտվողներին», -ասել է ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ի գլխավոր սնուցող Ռուբեն Յիրիկյանը:

Հիշեցնենք, որ օգոստոսի 17-ից սեպտեմբերի 30-ն ընկած ժամանակահատվածում, ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ի սղասարկման կենսրոններից 30 900 դրամ են ավելի արժողությամբ սմարթֆոնների գնորդները մասնակցել են «Honor 9 Lite» սմարթֆոնների եւ «Kia Rio X-line» մակնիշի ավտոմեքենաների խաղարկություններին:

Ծրագրային առաջնությունը իրականացված խաղարկության հաջողություններն ընթացել են զարգացող խաղարկության սկզբունքով: Խաղարկվել են գնված սմարթֆոնների IMEI (ճույնականացման) կոդերը: Գնորդները ստեղծվել են խաղարկության անցկացման կարգի եւ կանոնների մասին: ՎիվաՄեյլ-ՄՏՄ-ն իր ֆեյսբուքյան թաքստոնական էջով, ստեղծել է խաղարկության ամբողջ ընթացքին հետեւելու հնարավորություն: Ավելին՝ այդ ամենը տեսանկարահանվել է:

Ոչ եւս է ընկեր Տոբթ. Փետր Քեչիշեանը



Խոր վիճակով իմացանք Թեֆեան Մեթոսյանի Միուքեան Միացեալ Նահանգներում եւ Գանասայի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին ասենադատին, ՌԱԿ Արեւելեան Ամերիկայի Շրջանային Վարչութեան ասենադատին, ՌԱԿ Կեդրոնական Վարչութեան անդամին եւ ՀԲԸՄի Կեդրոնական Վարչական Ժողովի անդամին՝ ընկեր Տոբթ. Փետր Քեչիշեանի մահը, որ տեղի ունեցաւ նոյեմբեր 16-ին Լոս Անճելեսի մէջ: Անոր վասակը եւ դրական մասնակցութիւնը այս կազմակերպութիւններում եղած է ամենախիստին եւ յարգարանակալ:

Կորել է

Ալեքեղ Անթանեսյանի 1992թ. ստացած կլինիկական օրդինասուրայի վկայականը 045954 համարով:

Ճավակցություն

Ռամկավար Ազատական կուսակցության Կենտրոնական վարչությունը վճակցում է վարչության անդամ, ՌԱԿ Շրջանային վարչության ասենադատ Սեյրան Ղարիբյանին՝ իր սիրելի մոր՝

Էնմա Կիրակոսյանի մահվան կադավերային

Միացյալ Նահանգների եւ Կանադայի Թեֆեյան մեթոսյանի միության Կենտրոնական վարչությունը ցավակցում է Ռամկավար Ազատական կուսակցության Լոռու ՌԱԿ շրջանակի ասենադատ Սեյրան Ղարիբյանին՝ սիրելի մայրիկի՝ **Էնմա Կիրակոսյանի** մահվան առիթով: «Ազգ»-ի խմբագրությունը միանում է ցավակցություններին:

«ԱԶԳ» ԸՄԲԱԹԱԹԵՐԻ Դասարակութեան Իտ արի Դիմնադիր եւ Իրասարակիչ «ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ Երեւան 0010, Համրադեպտեան 47 e-mail: azg@azg.am, azgdaily@gmail.com www.azg.am Գլխաւոր խմբագիր 3ԱԿՈՒ ՄԵՏԻՔԵԱՆ Իտն. 060 271117 Հաւակադադութիւն (գովազդ) Իտն. 582960, 060 271112 Լրագրութիւն սեմեակ Իտն. 060 271118 Համակարգչ. ծառայութիւն Իտն. 060 271115 **Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն** Իտն. 060 271114, 010 529353 Համակարգչային շարաւածը՝ «Ազգ» թերթի Թերթի միութիւնի ամբողջական թէ մասնակի արտադրումները տպագիր մամուլի միջոցով, ռադիոհեռուստատեսութեան կամ համացանցով, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստի արգելադրում են համաձայն Գ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի: Միութիւնը չեն գրախօսում ու չեն վերադարձում: Գ տարով յորդաւածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը յարասարկանատութիւն չի կրում: «AZG» Weekly Editor-in-chief H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117 47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 0010

Ճավակցություն

Ալեքսանյան ընտանիքին, Կահիրէ

Կեսուր է. հնչեց Սրբազան Հոր հեռախոսազանգը, եւ նա հետ խոսելու բավականությունն մթագնվեց ցավալի լուրով: Մեզ հավերժ հրաժեց սվեց Վիլին:

Ինձ համար ավելի հարազատ ու ւրսամոտ է Վահանը՝ Ալեքսանյանը, իմ 45 տարեկան ընկերն ու բարեկամը: Մեծ ցավ տարեցի ու մի տղա ետ գնաց տարիների ժառանգները, որի վրա կարծիք զծի նման դաջված է իր ժողովրդի անմնացորդ միլիոնը, իր որդեգրած գաղափարախոսության հավասարակողը, Հայրենիքի թիկունքն ու կանգնած զինվորը: Պահը չէ թվարկելու, մեկնաբանելու Վահանի տեղն ու դերը սփյուռքում, սակայն ցավալի առիթն է միտքարանձակի ու ցավակցության խոսք ասելու սկիզբն Սիդիկին, Տիգրանին, Աստիկին, Լիդարիսին եւ ողջ եզրիտահայությանը, մեծագույն կորուստի առիթով: Հավասան, որ Վահանի ազնիվ հոգին մեզ հետ է, նա կիսկալի իր բարի ժողովրդի, ֆաղափար ու ֆաղափարի վար ու բարով, բայց ցավով՝ սփյուռքի իրականության մեջ բաց կմնա Վահան Ալեքսանյան երեւոյթը:

Խմբ. կողմից. Վահան Ալեքսանյանի հայաստանյան գործունեությանը ծանոթ չեղողների համար նշենք, որ անկախության առաջին տարիներին Հայաստանում մեծագումար ներդրում կատարողներից մեկն էր նա, Benetton հայտնի ֆիրմայի ներկայացուցիչը, որ ոչ միայն վաճառատեղի ստեղծեց, այլեւ հյուսվածեղենի գործարան՝ որտեղ կարվում էին Benetton-ի արտադրատեսակները, որոնք արտասահմանի նկատմամբ իրենց զնային մասշտաբային, հասկանալի գրավիչ էին, այդ օրերին, զբոսաշրջիկների համար: Ավստու, որ Ալեքսանյանի այդ եւ մյուս ձեռնարկները զոհ գնացին խաղախոսների այսրոտակին: *Կարի կա՞ հիշեցնելու, որ Վահան Ալեքսանյանը ռամկավար էր: Միանում ենք ցավակցություններին:*

Ազգայնականություն

Թիվ 44(404)
23 ՆՈՅԵՄԲԵՐ
2018

Սամվել ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Ժամանակները եւ սարիք մեզ շատ բաներ են վարժեցրել, շատ հարազատների, բարեկամների ու ծանոթների, հայրենիի մկիրյալ հերոս զինվորների, ազգային մեծ արժեք ներկայացնող անհասակաւորությունների, մեծավասակ գիտնականների ու արվեստագետների բնական ու անբնական կսկծայի մահերի ընտելացրել: Կամա թե ականա աղորոներս դարձել են հանգուցյալների հարազատներին անձամբ կամ հեռակա ցավակցողներ՝ հոգեհանգստին կամ հուղարկավորությանը, մյուս ծիսական արարողություններին մասնակցելով կամ ոչ:

Կյանքի ու մահվան առեղծվածների մասին

Յավայի կորուստ Ալբերտ Իսոյան

անհնամայի բաներ գիտեմք արդեն, բացարձակ ու հարաբերական անհավասարի ճանաչողություններ: Օրինակ՝ մահը ուրիշների համար չէ միայն, մեմ էլ են հերթի սղասող մահկանացու, եւ ինչդեռ բանաստեղծն է բանաձեւել՝ ոչ մեկիս մահն իր գործում չի թերանում, իսկ մահը, ինչդեռ այս դեպքում, բարձրաձայն է, քանզի է լավագույնների...



հեղինակավոր բանաստեղծներից ոմամք իրենց ստեղծագործությունները տղագրել են «Հայագիտակ» հրատարակչությանը ու Ալբերտ Իսոյանի խմբագրությանը:

Մեմ դեռ լքորեն չենք արժուրել Ա. Իսոյանի կազմած ու մրա աշխատասիրությանը հրատարակված այն ժողովածուները, որ լույս են տեսել մեր ժողովրդի լուսնության ու մեակույթի հանրաճանաչմանն ի մղաս: Մի տարզ թվարկում միայն. «Հայերն աշխարհում» հանրագիտարանային բառարան (համահեղինակ) (1995), «Ամենայն հայոց կաթողիկոսներ» (2001), Ֆ. Մ. Դոստոևսկու «Արեւելյան

Տխուր խոհերի այս շարանը որքան էլ չուզենամք շարունակել, որքան էլ կամենամք մեզնից վանելով հեռացնել, արդեն մեզ անխուսափելիորեն կանգնեցրել է **Ալբերտ Իսոյանի** մահվան դաժան իրողության առաջ, մահ, որ անցանկալի, բայց սղասելի է՝ մրան լուսնահաճ մահացու հիվանդության լուսնահաճով:

Խորապես ցավակցելով հանգուցյալի այրում, զավակներին ու բոլոր հարազատներին, ընկերներին՝ լուսնահաճով, որ այս ծանր կորուստը միայն մրանցը չէր, այլ Ալբերտ Իսոյանին բոլոր ճանաչողներինը, ովքեր իմացել են այդ տղայծառ զավակսեցուն, մրա հեռ միասին ջիվանիական կամ սերյանական օրերին զոնե մի անգամ եղել են Ջավախում՝ Դեմիրճյանի ծննդավայր Ախալխալում, Ջիվանու Կարծախում, Տերյանի Գանձայում կամ մրա ծննդավայր Սուլդայում, ովքեր տեսել են Իսոյանին իր հայրենակիցների հարգալից վերաբերմունքով շրջադասված, ովքեր աշխատանքային գործընկեր կամ տղազաղտն ընկեր ու սեղանակից են եղել:

Կորուստը բոլորիս է, եւ ամենքս էլ արժանի ենք խոր ցավակցության, որովհետեւ ամեն մեկս կորցրել ենք մեր Ալբերտ Իսոյանին՝ մեր հարազատ ընկերոջը եւ իսկական գրական մարդուն: Նա թեւեւ զիսական ասիճան չուներ ու ժամանակ էլ չուներցավ ասեմախոսություն գրելու (ինչքան ասիճանավորներ կան, որ միայն իրենց ասեմախոսությունն են գրել, եւ դեռ հարց է՝ իրենք են գրել), սակայն ոչ միայն գրականագետ էր բառիս լավագույն իմաստով, այլեւ մասնագետ էր ու հմուտ սեփսաբան, բարձրաձայն գրահրատարակիչ էր ու փորձառու խմբագիր: 21 տարի՝ 1970-1991 թթ., մա խմբագրել է «Գրերի աշխարհ» (1982-ից՝ գլխավոր խմբագիր) տղաբերթերը՝ շուրջ 300 000 ռեկորդային տղաբանակով, երկու տարի խմբագրել է «Գրական թերթը», հիմնել «Հայագիտական ընկերությունն» ու «Հայագիտակ» հրատարակչությունը (1991), որը տարիների ընթացքում տղագրել է մի շարք փնտրվող հայագիտական գրեր, որոնցից ամեն մեկի համար հարկ էր մրան զիսական կոչում շնորհել:

Ալբերտ Իսոյանի մասին անհմար է խոսել ան-

հարց» (ռուս. 2007), Ղ. Ալիսանի «Սիսական» (2011), «Շիրակ» (2013), «Այրարատ», «Վահան Տերյան», «Տերյանագիտության մասնագիտություն» (2011), «Սեւ գիրք. մշամավոր օսարեկրացիները թուրքական ուղիների եւ հայոց ցեղասղանության մասին» (2011՝ հայ., 2012՝ ռուս., 2013՝ թուրք., 2015 է անգլ.), «Երկիր դրախտավայր. օսարեկրացիները Հայաստանի եւ հայերի մասին հնագույն ժամանակներից մինչեւ մեր օրերը» (2014): Եվ սա դեռ ամբողջական ցուցակ չէ: Մի մսավորականի համար ֆիչ է արդյոք անհաշիվ սկզբնաղբյուրներից այդքան մյուսեր հավաքելն ու գրերով համակարգված ներկայացնելը: Իսկ մեծ ու լավ ծրագրերը, որոնք չիրագործվեցին, ավելի են ընդգծում կորստան առեղծվածները:

Միտքարական է, որ իր հրատարակած գրերով Ալբերտ Իսոյանը լուսնական եւ անձնական գրադարաններում ունի մշակական, հավիտենական ներկայություն: Սակայն, ցավով, հաշվելու ենք մաեւ այն անհավասարի իրողությանը, որ ուզած-չուզած լուսն համակերպվեմք ընկերական հավաքներում այսուհետեւ մա բացակայության, մրա ճոխ ու գրավիչ խոսքը, Ջիվանու, Թումանյանի, Տերյանի, Չարենցի, Շիրազի արվեստը զնահասող, արժանավոր ընկերներին մեծարող բնութագրումները, մարդկային «ղզիկությունների» վրա մրա արցունքոս ծիծաղը, բարեկիրթ բանավիճելու բարձր արվեստը, հաճելի, երբեմն էլ կծու, բայց սեղին կասակներն ու անմրցելի սրամտությունները, հեզմական հարցադրումները, հրաղարակային միջոցառումներում խորունկ բանախոսություններն այլեւս չլսելու իրողության հեռ:

Յավայի կորուստը անփարատելի վշտով է համակել բոլորիս:

Հավիտենական հանգիստ մրա չարչարված մարմնին եւ բարի՜ սավառնում մրա տղայծառ հոգուն երկնային ոլորներում:

Մայր ԳԱԼՈՎԻԶ

Նկարիչ, Ավստրալիա

ԴԱՅԱՍԱՏԱԳԳ ԻՄ ԱՏՔՈՒՄ

Վեղեղկության, շխրության, գերազանցության, պաղպաղակի եւ սլիսի մասին...

Ա. մաս

«Ջոն Գրեհեմ Տուրսի» հեռիմ Հայաստան եւ Վրաստան կասարած այցելությունը 13 օրից մեկ օրով երկարացվել էր: Նղասակը մեկ այլ գեղեցիկ հանդիպման, սեղեկասվություն հավաքելու կամ ուղղակի հանգստանալու եւ երկու շաբաթվա ընթացքում տեսածի վիթխարիությունը մարտելու հնարավորություն սեղծելն էր: Կարծում էի, թե գիտեմ ինչ են տեսնելու Հայաստանում ու Վրաստանում. շատ եկեղեցիներ, վանքեր, թանգարաններ, հնավայրեր, հեսարակական բնադասկերներ, Արարատը, հիմ որմնանկարներ ու ձեռագրեր, աշխարհի լավագույն խաչքարեր: Այդ ամենն, իհարկե, կար, զուամարած՝ առօրյա ամակնկալներն ու անտղասելի գեղեցիկ տղաերը, հրաղուրիչ վրացական ու հայկական երգերը, միտ հաճելի, երբեմն էլ՝ դիտարժան միջավայրում սոված ճամփորդներին սղասող տոմախոսությունները:



Էսկուրսիան վարդետրեն անցկացնում էր հեռց Ջոն Գրեհեմը, որը անկեղծության, հաճելիության եւ անտղառ հանբերության հեռ զուգորդում էր իր՝ սեղաղու (հասկարդես՝ Վրաստանի մասին) գիտելիքները: Նա մաեւ այն հազվագույն զոնսավարներից էր, որը իրմ հասկացել էր տղադակի կարտորությունը, վերականգնող ուժը, որ այն վերացնում է հոգնածությունն ու մաղլությունը՝ դրանք փոխարինելով հաճելի ու գոլության թեթեւության զգացողության հեռ: Սերտոնիմի մակարդակը միտ բարձր էր: Ամենաբարդ որոտում էր՝ ճաչից հեռ սո՛ւրճ, թե՛ տղադակ:

Շրջագայությունը գրեթե մշատես ուղեկցվում էր հիտարժան տղաերով: Պասկերներն ու անունները հեռագայում, որդես կանոն, աղոս էին դառնում, բայց զգացմունքային ազեցությունն ու հիտողությունները տղադանվում էին, եւ շրջագայության ավարտից հեռ բոլորս զզում էինք վերջիններիս տունը: Որոտ տղաեր տղազաղտն անհմար էր լինում մոռանալ: Նախ՝ անհավասարի գեղեցիկ հայ օղերային երգիչների զույգը մեզ համար երգեց Հաղտղաի վանական համալիրում եւ այնտղի-ի տղավորություն էր՝ կարծես մեր գլխավերտում երկինքը ցած էր գալիս: Գառնիում էլ ժողովրդական երգեր երգեցին: Մեզ ասացին, որ հնում այդ երգերը կասարում էին եզներով վար անելիս: Մասուցումն այնքան գերազանց էր, որ հեսարակական էր դառնում՝ ինչտղիսին են մրանց սիրային երգերը, եթե առօրյա աշխատանքային երգերն այսքան կասարյալ են: Մեկ այլ հայ՝ բացառիկ գիտեզործ Ավազ Հարությունյանը, գիտեզործության մասին տղասնում էր որդես վերերկրյա հոգետուր մի վարժանքի, գործնականորեն սրբազան եզոթերիկ մի ծիսակարգի: Նա մասուցումը կախարող էր, եւ բոլորս մրա ներկայությանը զզում էինք, որ մղասակը ոչ թե հաճախորդին գրավելն ու իր աղարանը գրաճառելն է, այլ կրթելն ու գիմու օզսազործման փիլիտոփայությունը բացառելը:

Հայաստանը հիտսանչ մարդկանց երկիր է: Անցյալի հսկայական տառաղամբը եւ ներկայի տարունակվող տղաբարը չեն զրկել հայերին հունորի զգացումից: Այնուամենայնիվ, երբ խոսում ենք ուրախությունից եւ հաճույից, չենք կարող չնեւել այն շխրությունը, որ զգացիմք Տեղասղանության թանգարանում: Հավանաբար, այդ երկու զգացողությունները լուսն է զուզակցված լինելին, ինչտես որդու աղազան գիտակցող Ասվածամոր՝ մշատես շխրության երանգ տղարունակող գեղեցիկ դեմքը ուղղափառ եկեղեցու սրբանկարներում: Եթե ինչ-որ տեղ, որեւէ մեկը կասկածի մույլ անգամ ունի Հայոց ցեղասղանության եւ 1.500.000 կորած կյանքերի մասին, աղա լուսն է այցելի այս՝ շխրությանը լի վայրը, ուր թանգարանի ներկայացուցիչները փործում են զգացմունքայնությունից մարել իրենց հարազատ ժողովրդի հանդեղ իրականացած աներեակալելի չարագործությունների մասին տղասունությունները:

Որդես հակակեչո՝ մսաբերում են Վիլյամ Սարղյանին. գրող, որի հունորը բոլոր ժամանակներում ոզեւնչող է: Նույնիսկ անընդիտ դեթախությունների ֆոնին հայերը կասակելու կասարյալ ունակություն ունեն: Հայաստանն առաջին տղեսությունն էր, որ փրասնությունը ընդունեց որդես տղեսական կրոն: Հայերն իրենց համարում են ամենահիմ ժողովուրդներից մեկը: Պասմեն իմ սիրած հայկական կասակներից երկուսը:

ԱՆԻ ՓԱՇԱՅԱԼ

Գրականության ամենակարեւոր խնդիրներից մեկը ժամանակակից մարդուն...

Տարբեր սարհներին գրած ժողովածուներից առանձնացրել են երեքը՝ «Շողագող...

Տարբեր սարհներին գրած ժողովածուներից առանձնացրել են երեքը՝ «Շողագող...

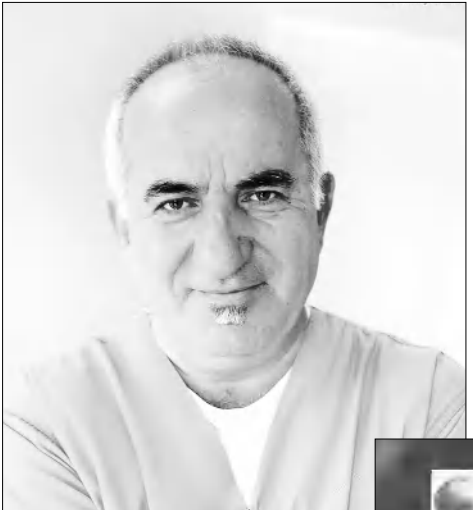
Տարբեր սարհներին գրած ժողովածուներից առանձնացրել են երեքը՝ «Շողագող...

Տարբեր սարհներին գրած ժողովածուներից առանձնացրել են երեքը՝ «Շողագող...

«Շողագող սպվերներ կան Առջևում որեմիերան է» ժողովածուն...

Նովելների հավաքածու է, որտեղ համատեղված են մանկական...

Վարդգես Դավթյանի կենսունակ տասումը



համար վաղուց արդեն սովորական է դարձել ամեն ինչ: Բայց ոչ: Նա այնքան ուշադիր է...

Դավթյանը կերպարաստեղծման հետաքրքիր մտեցում ունի: Նա ասիլի է հերոսների դիմանկարը՝ գունային...

գուհին», մի քանի տողում լուսավորված սեւամորթ...

մասուն: Գեասրիքի եւ ազդեցիկ այս կինը...

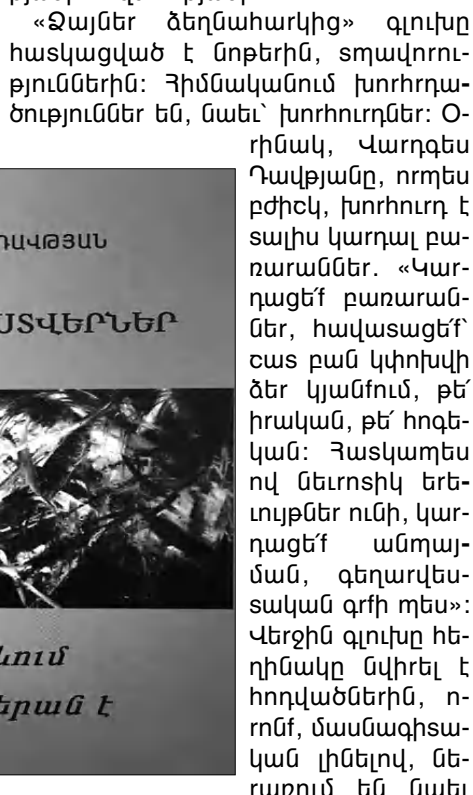


է լուսավորված ամերիկյան իրականությունը: Կյանքը, մարդկային...

2016 թվականին Լուս Անջելեսում լույս տեսած «Մտումներ թամբի վրա»...

ներ» գլխում հեղինակը ներկայացնում է հրաշալի...

«Սիրելի դեմեր» գլխում Վարդգես Դավթյանն...



մեակույթը, մասնավորապես՝ գրականությունը: Այս...



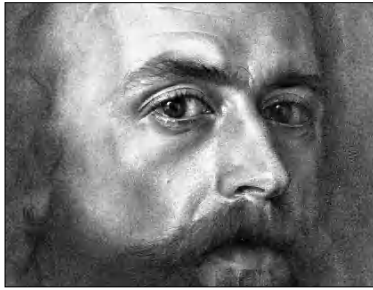
Գեղամ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Նկարչական ցուցահանդես եւ Լաճիկյան եղբայրների մեծարում Գյումրու «Վարդուխի» արվեստի դպրոցում

ՀՀ մշակույթի նախարարությունը եւ «Շիրակ» հայրենակցական միությունը անցած ուրբաթ Գյումրու «Օյունջյան» կրթամշակութային համալիրի «Վարդուխի» արվեստի դպրոցում բացեցին ՀՀ վաստակավոր նկարիչ Սամվել Լաճիկյանի գործերի հորեղանակական ցուցահանդեսը՝ նվիրված արվեստագետի ծննդյան 65-ամյակին: Ցուցադրված էին նկարչի ստեղծագործական ուղու սարբեր փուլերը ներկայացնող հինգ սասնյակ աշխատանքներ՝ նախորդներ, դիմանկարներ, բնանկարներ, ֆաղափային սեսա-րաններ, որոնցից մի մասն, ի դեպ, սեղ են գտել սարբեր մասնավոր հավաքածուներում, թանգարաններում ու դասկերտարաններում:



Եւրոպայից հետո նա ամեն ջանք գործադրեց՝ իր ղեկավարած Մերկուրովի անվան նկարչական դպրոցի աշխատանքը թեկուզ սնակային դասնախմբում վերսկսելու համար ու հաջողեց: Իսկ ահա ստեղծագործական կյանքում դժվարին շրջան եղավ, նա 1995-ին բնակության մեկնեց ԱՄՆ... բայց 20 տարի հետո վերադարձավ: Եվ արդեն բավական ժամանակ ստեղծագործելուն զուգընթաց դասավանդում է «Վարդուխի» արվեստի դպրոցում:



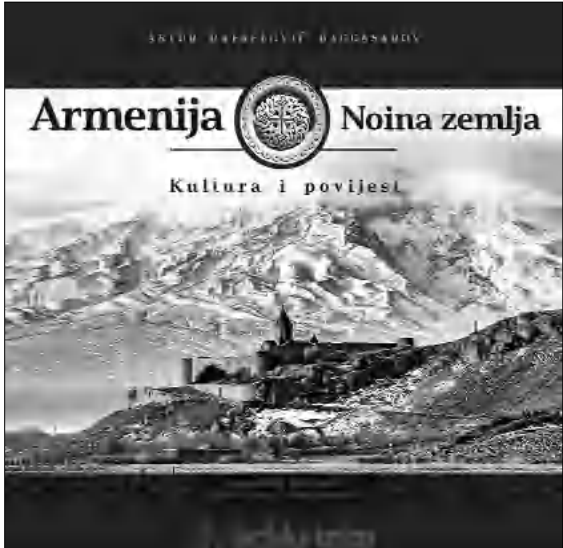
Ցուցահանդեսի դիտումից հետո նույն դպրոցի դահլիճում կազմակերպվել էր Սամվել եւ նրա եղբայրներ Լեւոն, Գագիկ Լաճիկյանների մեծարման հանդիսություն՝ ի գնահատման հետեւերկարատեղյան Գյումրու հոգեւոր-մշակութային վերածնունդին նրանցից ամեն մեկի բերած նդասի: Ինչպես այս մասին իր ելույթում նշեց միջոցառման նախաձեռնող «Շիրակ» հայրենակցական միության նախագահ Վարազդաս Ավոյանը,

դարգեասրելու մասին: Տարիներ առաջ նույն դասավոր դարգեւին արժանացել է եղբայրներից երկրորդ՝ Լեւոնը: Ծանաչված գեղագետ, մշակութային մեկնաբան, գծանկարիչ, երեսնամյա համալսարանի դասախոս Լեւոն Լաճիկյանը նաեւ «Ազգի» մշակութային էջի հիմնադիրն է, 90-ականների առաջին կեսի անլույս-անհույս տարիներին ամեն օր մայրաքաղաքի մշակութային օջախների ցուրտ դահլիճներից սիրտ ջերմացնող սեղեկատվություն ու հոգովածներ էր հասցնում, որոնք աչքի էին ընկնում նյութի խոր իմացությամբ ու լուրջ վերլուծականությամբ, արժեքավոր, «չափանիւթներ ձեւավորող» (Դանիել Երաժիշ) սեական ընդհանրացումներով եւ հմայիչ գրական հայերենով: Այդպիսին են նաեւ սարբեր տարիների նրա գրած ու կազմած մի քանի գրքերը, որոնք նվիրված են մեր լեզվին, հայրենի Գյումրին, ուղեգրություններ են եւ այլն: «Միտ էլ եմ այն կարծիքին, ժամանակին նկատելի է Հայաստանի ժողովրդական արժեքները, մշակութային մասին ընդհանրապես ոչ բոլորը դիտել են: Միայն նրանք, ովքեր նախ սիրում, ապա հասկանում են արվեստը: Լեւոն Լաճիկյանի հոգվածներն առանձնանում են հենց այդ երկուսի ներդրման միասնությամբ»:

Իր գրչով ու վրձնով ծառայում է Գյումրին հանրապետությունում ու երկրի սահմաններից դուրս ճանաչելի դարձնելուն, նրա արժեքների ու գրավորությունների հանրահռչակմանը: Այս օրերին հրատարակվում է Լեւոնի կազմած «Գյումրի, իմ սեր» ալբոմը որը կարող է լինել ֆաղափայ արվեստից մեկը, լավ նվեր՝ այստեղ եկող հյուրերին, զբոսաբեկիկներին: Եվ ի լրումն այս ամենի՝ Լաճիկյանը շաբաթը երկու օր այստեղ է, նույնպես դասավանդում, գեղագիտական իր հարուստ գիտելիքն է հաղորդում արվեստի այս դպրոցի սաներին: Խիստ առարկայական է եղբայրներից սարբերով կրտսերի՝ իրավաբանական կրթությամբ Գագիկ Լաճիկյանի անձնական ներդրումը՝ նախ որդես ՀՕՖ-ի Շիրակի մասնաճյուղի աշխատակցի, ապա՝ «Օյունջյան» բարեգործական հիմնադրամի գործադիր սեփականի: Նաեւ նրա ազնիվ ջանքերի ու թողած վաստակի արժեքը է, որ նյութաբանական բժիշկ, բարերար Հովհաննես Օյունջյանը, սարբեր առաջ իր միջոցներով նորոգելով այժմ իր ծնողների անվան կոչվող, երկարատեղյակ ճուճած թիվ 21 դպրոցի շենքն ու այնտեղ ստեղծելով լավ դասարաններ, կանգ չառավ, շարունակեց եւ կից կառուցեց «Վարդուխի» արվեստի դպրոցը, «Աղավնի» արհեստի դպրոցը, հերթն այժմ, բարերարի վախճանվելուց հետո իսկ, համերգասահիմն է...

Ելույթներից ու արժանի գնահատմանի խոսքերից հետո միջոցառումը եզրափակվեց արվեստի դպրոցի սաների մասուցած գեղեցիկ համերգային ծրագրով:

Հայաստանի մասին գիրք՝ խորվարներն



Չափերի «Շկոլսկա կնիգա» հրատարակչությունը լույս է ընծայել **Արթուր Ռաֆայելի Բաղդասարովի «Հայաստանի Նոյի երկիր. մշակույթն ու դասնությունը»** գիրքը: Ինչպես նշված է հրատարակչության կայքէջում, գիրքը նվիրված է «մեզ աշխարհագրականորեն հեռու, բայց հոգեպես մոտ Հայաստանի մշակույթին ու դասնությունը»:

Հանրագիտարանային բնույթի այս գիրքը գիտահամայնագետի ոճով սալիս է հիմնական տեղեկություններ Հայաստանի, Հայ եկեղեցու, սեսարժան վայրերի, մշակույթի եւ դասնության ակնավոր ներկայացուցիչների մասին: Խորվար ընթերցողը կծանոթանա հայոց լեզվի, այբուբենի, ժողովրդական սովորույթների, գրականության, դիցաբանության, նկարչության, գրադրության, երաժշտության, կինոյի, մանրանկարչության, խաչքարերի արվեստի եւ որոշ ասացվածքների հետ: Գիրքը հարուստ է Հայաստանի բնության եւ հուշարձանների լուսանկարներով: Նախատեսված է Հայաստանի դասնությունը եւ մշակույթը հետաքրքրող ընթերցող լայն օրջանակների համար: «Շկոլսկա կնիգա» հրատարակչությունը հույս է հայտնում, որ սույն հատորը խորվարիչայում կմեծացնի հետաքրքրությունը հայ իրականության հանդեպ եւ կծառայի երկու ժողովուրդների՝ խորվարների եւ հայերի միջեւ էթնո-մշակութային եւ հոգեպես կապերի հետագա ընդլայնմանն ու խորացմանը:

ԸՄՅԱՍՏԱԸԸ ԻՄ ԱՏՔՈՒՄ

Երբ Նոյյան սաղանն իջնում է Արաքսի գագաթին եւ սեղացիները սեսնում են, թե ինչպես են կենդանիներն ու Նոյի ընտանիքը դուրս գալիս սաղանից, եզրակացնում են, որ կրկեսից հյուրախաղերն են եկել: Մեկ այլ կասակ էլ այն մասին է, թե ինչպես են հայերն ու վրացիները որոշում միավորել երկու դեպքումն էլ ու մեկ ուժ դառնալ: Մտածում են անուն, որը հարմար կլինի երկուսին էլ: Այդ անունն է Ջորջ Արմանի:

Հճանաչող արվեստի աշխարհին: Փարաջանովի երկու ազատագրությունները, առաջինը՝ 4 տարի 11 օրով, երկրորդը՝ 8 ամսով, մեծ վնաս հասցրին հանձարի ֆիզիկական առողջությանը, բայց երբեք չկարողացան դարձնել նրա գեղարվեստական եւ մարդկային ազատությունը: Մեծն Փարաջանովը ծնվեց ազատ, վայելեց կյանքը եւ մահացավ ազատ ոգով:

Ինձ համար շատ կարեւոր էր Սերգեյ Փարաջանովի թանգարան այցելությունը: Մինչ այդ Փարաջանովի արվեստի մասին իմ դասկերտացումները սահմանափակվում էին միջոցառարի բանաստեղծ Սայաթ-Նովայի կյանքի մասին դասնող «Նռան գույնը» ֆիլմով: Առնվազն 25 տարի առաջ այն երեք անգամ դիտել էի ավստրալական Էս Բի եւ հեռուստատեսությամբ, հեղինակի գեղագիտական եւ կինեմատոգրաֆիական վարդապետության բարձր մակարդակի դրսևորումն է: Իր սեսակի մեջ լինելով լավագույնը՝ այն մեծում էր որդեկ դասակարգում, եւ չնայած լսելի են Պաղովինիի եւ անգամ Էյզենսթեյնի ձայները, Փարաջանովի ֆիլմը համապարփալի կինոյի եզակի նմուշ է եւ շարունակում է մնալ այդպիսին գրեթե 50 տարի անց: Ֆիլմը ստեղծողի՝ Սերգեյ Փարաջանովի մասին ոչինչ չգիտեի եւ այժմ բացը լրացնելու հիանալի հնարավորություն ունեի: Թանգարանի ուղեվարը շատ բան դասնեց այդ մարդու մասին, ով կարծես կովկասյան Հեմինգուեյն էր, ամենաբարձր անհասկանալիության տեղ անձնավորություն: Ծոված լինելով եւ մեծանալով Թիբիլիսիում՝ հայ ընտանիքում եւ աշխատելով Ուկրաինայում՝ նա մահացավ եւ թաղվեց Երեսնում, որը արվեստագետը համարում էր իր ակունքը, չնայած դասկանում էր սահմաններ

Թանգարանում առկա էին նրա գծագրերն ու գեղանկարչական աշխատանքները, բայց կարելի էր առանձնացնել արատավոր կողմերն ու անսամբլաժները՝ հաճախ դասրատված ամենամանրամասնական նյութերից, օրինակ՝ ձկան թեփուկներից: Որոշ կողմեր իսկական գոհարներ են: Կային նաեւ աջակցություն հայտնող եւ ներդրություն խնդրող նամակներ աշխարհահռչակ արվեստագետներից եւ անձանցից, ինչպիսիք են Պաղովինին, Ֆելիքսին, Լիյա Բրիկը եւ Արագոնը, ինչպես նաեւ սարբեր համապարփալի ֆիլմերի փառասոների՝ իր ֆիլմերը դասկերտող դասարաններ: Դրանցից մեկում դասկերտված է Փարաջանովը՝ դարպախտագետ գլխարկով եւ ֆրանսերեն գրված երկու նախադասություն:

Ինչո՞ւ եւ ֆիլմեր նկարում, Փարաջանով: Որդեպալի սրբացնեմ Տարկովսկու գերեզմանը: Ինձ համար այս այցը մեծանակում էր հարգանքի տուրք մասուցել այս մարդուն, նրա ստեղծագործ, անսամն եւ ազատ ոգուն: Դա նաեւ վկայությունն էր այն բանի, որ իր գործի համար արվեստագետը կարի չունի վեհ հռչակագրերի, բարձրակարգ եւ ժամանակակից միջոցների: Բավական է միայն ստեղծագործ, մշակույթ բացահայտող եւ սեփական սահմանները ընդլայնող ոգին... Վերջը՝ հաջորդ համարում Անգլերենից բարձրագույն ՄԵՐՈՒԾԱՆ ԳԱՐԵՅԱՆԸ